

18.11.2022

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi rajat ylittävistä terveydenhuollosta annetun lain muuttamisesta, HE 138/2022

Lakiesityksessä esitetään, että ulkomailla annettava hoito korvattaisiin enintään siihen määrään saakka, joka vastaisi henkilön hyvinvointialueella, Helsingin kaupungissa tai HUS-yhtymässä samasta tai vastaavasta hoidosta aiheutuneita kustannuksia. Potilaan omaksi rahoitusosuudeksi jäisi hyvinvointialueen vastaavan palvelun asiakasmaksua vastaava summa. Hallituksen esityksessä korvausosuuden arvioidaan viisinkertaistuvan. Muutos tekee etenkin lähellä valtakunnan rajoja toimivien terveydenhuollon yritysten tilanteen hyvin vaikeaksi. Erityisen suureksi ero kasvaa proteettisissa toimenpiteissä, jotka kuuluvat hyvinvointialueiden palveluvalikoimaan. Proteettisista toimenpiteistä ei makseta sairausvakuutuskorvausta lainkaan kotimaassa.

Tilanne on kestävä ja taloudellisesti epäedullinen paitsi terveydenhuollon yrityksille, myös valtiolle itselleen. Kotimaassa maksettu korvaus jää verotettavaksi ja kulutettavaksi Suomessa. Ulkomaille maksettu korvaus taas on tästä näkökulmasta tarkasteltuna menetetty kokonaan. Potilaat siirtyvät myös suomalaisen potilasvakuutusjärjestelmän ulkopuolelle. Mahdolliset ulkomailla annetun hoidon korjaustoimenpiteet tulevat todennäköisesti ainakin osittain tehtäväksi Suomessa julkisessa terveydenhuollossa.

Lakiesityksessä esitetään, että tilanteissa, joissa toisessa maassa tapahtunut hoito on ollut kustannuksiltaan suurempaa kuin hyvinvointialueen vastaavan hoidon kustannukset, jäisi hyvinvointialueen kustannuksen ylittävä osuus hoidosta henkilön kustannettavaksi. Jotta hyvinvointialueen hoidon kustannukset olisivat luotettavasti selvitettävissä, olisi hyvinvointialueille laadittava yhteinen laskentamenetelmä kustannusten laskemiseksi.

Potilaan voi olla mahdotonta selvittää eri toimenpidekokonaisuuksien kokonaishintaa ulkomailla ja hyvinvointialueella. Toimenpidekokonaisuus voi muuttua hoitoa annettaessa ja palveluvalikoiman toimenpiteiden ja ulkomaisten toimenpidekokonaisuuksien vastaavuutta voi olla vaikea hahmottaa.

Aikuisväestöstä liki puolet käyttää yksityisiä suun terveydenhuollon palveluja. Lakimuutoksesta aiheutuvien haittojen vähentämiseksi, olisi hammashoidon sairausvakuutuskorvauksia korotettava vähintään kaksinkertaisiksi. Tällöin suomalainen yksityinen hammashoito pysyisi kilpailukyisenä vaihtoehtona ulkomaiselle hammashoidolle. Samoin sairausvakuutuskorvausten piiriin olisi lisättävä hammasprotetiikka.

Ystävällisin terveisin,

Henna Virtomaa
toiminnanjohtaja

Heikki Kuusela
lakimies

Suomen Hammaslääkäriliitto